

Kommunikationsministeriet

PB 31
00023 STATSRÅDET

Hänvisning
Ändring av Lag om domännamn

Kontaktperson
IT-chef Ronny Lundström

Ärende
UTLÅTANDE OM EN INFORMATIONSSAMHÄLLSBALK

Kommunikationsministeriet har begärt landskapsregeringens utlåtande om utkastet till regeringsproposition om en informationssamhällsbalk.

Landskapsregeringen vill anföra nedanstående synpunkter beträffande utkastet och konstaterar samtidigt att det framkommit ett antal frågeställningar specifika för den åländska toppdomänen .ax varför landskapsregeringen ser fram emot en snar fortsatt dialog med Kommunikationsministeriet kring dessa frågor.

Behörigheten

Den förslagna regleringen om domännamn i den nya informationssamhällsbalken berör ett rättsområde som inte uttryckligen finns omnämnt i behörighetskatalogerna i 18 eller 27 §§ självstyrelselagen för Åland (FFS 1144/1991). Behörigheten ska då bedömas utgående från de grundsatser som följs i lagen som helhet.

Närmast kan regleringen anses hänföra sig till televäsendet som enligt 27 § 40 punkten självstyrelselagen är att hänföra till rikets lagstiftningsbehörighet. Tillstånd att utöva allmän televerksamhet på Åland får dock beviljas av riksmyndighet endast med landskapsregeringens samtycke. Regleringen av domännamn berör även varumärke, bolag och andra privaträttsliga sammanslutningar enligt 27 § 8 punkten självstyrelselagen. Regleringen gällande domännamn torde således enligt 27 § 42 punkten självstyrelselagen vara att hänföra till rikets lagstiftningsbehörighet.

Landskapet har lagstiftningsbehörighet i fråga om landskapsregeringen och under denna lydande myndigheter och inrättningar enligt 18 § 1 punkten självstyrelselagen.

Fördelningen av förvaltningsbehörigheten mellan landskapet och riket regleras i 23 och 30 §§ självstyrelselagen. Enligt huvudregeln i bestämmelserna följer förvaltningsbehörigheten lagstiftningsbehörigheten. Av detta följer att förvaltningen i ärenden som lagtinget kan lagstifta om ankommer på landskapet och förvaltningen i ärenden som riksdagen kan lagstifta om ankommer på riksmyndigheterna. Från denna huvudregel finns ett flertal undantag vilka framgår av 23 och 30 §§ självstyrelselagen. Avsikten med dessa undantag är att åstadkomma ett smidigt samarbete mellan landskaps- och riksmyndigheterna.

Till den del man vill avvika från den behörighetsfördelning som följer av 23 och 30 §§ självstyrelselagen kan riksförvaltningsuppgifter för viss tid eller tillsvidare med landskapsregeringens samtycke genom en så kallad överenskommelseförordning överföras på en landskapsmyndighet eller landskapsförvaltningsuppgifter på en riksmyndighet. Bestämmelser om överenskommelseförordningar finns i 32 § självstyrelselagen.

Lagförslaget

I lagförslagets 154 § anges att bestämmelserna i kapitlet om det domännamnsregister som kommunikationsverket för även ska tillämpas på det register över toppdomänen ax som förs av Ålands landskapsregering. Bestämmelsen är inte utformad i överensstämmelse med självstyrelselagen, eftersom landskapsregeringen uttryckligen nämns som förvaltningsmyndighet i lagtexten. De förvaltningsuppgifter som landskapsregeringen förväntas ha enligt paragrafen bör i stället regleras i en särskild överenskommelseförordning. Bestämmelsen i 154 § 3 mom. kunde i stället formuleras om på exempelvis följande sätt; ”Bestämmelserna i detta kapitel om domännamnsregistret tillämpas även på ett register som förs över toppdomänen ax.”. I detaljmotiveringen till paragrafens 3 mom. bör det sedan intas beskrivning om att bestämmelsen ska kompletteras med en överenskommelseförordning enligt vilken landskapsregeringen ska skötseln för upprätthållandet av ett register över domännamn under toppdomänen ax.

Enligt lagförslagets 156 § 3 mom. utgör Ålands landskapsregering den förvaltningsmyndighet dit domännamnsförmedlaren ska registrera domännamn under toppdomänen ax. Även denna bestämmelse bör ändras för att inte komma i konflikt med självstyrelselagen. En alternativ skrivning är därför att Ålands landskapsregering byts ut till Kommunikationsverket. I detaljmotiveringen till bestämmelsen intas en sedan skrivning om att avsikten är att Kommunikationsverkets förvaltningsuppgift kommer att överföras till landskapsregeringen genom en överenskommelseförordning som träder i kraft samtidigt med informationssamhällsbalken.

De föreslagna bestämmelserna om domännamn fordrar även i övrigt att den gällande överenskommelseförordningen om domännamnsförvaltningen i landskapet Åland (188/2006) ses över och anpassas till den nya informationssamhällsbalken.

Frågeställningar och ställningstaganden

Beträffande lagförslagets sakinhåll vill landskapsregeringen framföra nedanstående frågeställningar och ställningstaganden:

- Landskapsregeringen har fört diskussioner samt erhållit synpunkter från det åländska näringslivet kring de begränsningar beträffande anknytning till landskapet Åland som idag gäller beviljande av domännamn under toppdomänen ax, och föreslår att dessa restriktioner slopas, det vill säga att domännamn under toppdomänen ax skulle kunna beviljas oberoende av sökandens bosättnings- eller verksamhetsställe.
- En stor förändring som föreslås är att domännamn i fortsättningen kommer att registreras av så kallade registrars vilket innebär att kommunikationsverket och därmed även landskapsregeringen inte längre kommer att ha en direktkontakt med domännamnsinnehavarna. Landskapsregeringen konstaterar att denna modell innebär en avsevärd förändring jämfört med dagens system där samtliga ansökningar beträffande ax hanteras manuellt.

Enligt lagförslagets 156 § ska en registrar lämna en anmälan om registrarverksamhet. Landskapsregeringen anser att lagförslaget bör ändras så att ett avtal tecknas innan verksamheten inleds. I detta avtal bör registrarens åtaganden och ansvarsområden samt landskapsregeringens sanktionsmöjligheter mot registraren regleras.

- Enligt förslaget kommer de begränsningar som gäller ett domännamns form och innehåll till största delen att bli strukna som föråldrade. Landskapsregeringen ställer sig frågande till hur registrering av domännamn som kan uppfattas som kränkande eller kan anses uppmana till brottslig verksamhet i fortsättningen ska hanteras och anser att lagstiftningen måste ge möjligheter till ett snabb agerande för att stänga domännamn som kan uppfattas som kränkande eller uppmanar till brottslig verksamhet.
- Då den åländska toppdomänen är relativt ny och antalet registrerade domännamn litet hanteras domänen inte korrekt hos många tjänsteleverantörer med såväl åtkomst- som språkliga problem som följd något som medför att landskapsregeringen måste lägga resurser på ett aktivt informationsarbete. I praktiken innebär det kontakter med varje specifik leverantör där problematik föreligger. Då detta arbete inte är av myndighetsnatur vill landskapsregeringen framdeles även öppna upp för en från myndigheten mer fristående lösning för administrationen av toppdomänen ax.

Lantråd

Camilla Gunell

Landskapsregeringsledamot

Fredrik Karlström

FÖR KÄNNDOM: Justitieministeriet Sten Palmgren